

Jogi keret:

A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 20. cikkének 2. bekezdése szerint „törvényben kell megtiltani a nemzeti, faji vagy vallási gyűlölet bármilyen hirdetését, amely megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra izgat.”

Meghatározások:

- A „**gyűlölet**” és „**ellenségeskedés**” egy célcsoporttal szembeni helytelenítő értékítélet, gyűlölet és megvetés intenzív és irracionális érzése.
- A „**hirdetés**” az értelmezése alapján megköveteli, hogy meg legyen a szándék egy célcsoporttal szembeni gyűlölet nyilvános előmozdítására; és
- Az „**izgatás**” olyan nemzeti, faji vagy vallási csoportokról tett kijelentésekre utal, melyek a csoportokba tartozó személyek elleni megkülönböztetés, ellenségeskedés vagy erőszak közvetlen kockázatát teremtik meg.

Küszöbteszt:

Az egyezségokmány 20. cikke magas küszöbértéket ír elő, ugyanis a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása kivételt kell képezzen. A [rabati akcióterv](#) (A/HRC/22/17/Add.4, melléklet) azt indítványozza, hogy a következő küszöb mind a hat részét át kell lépni ahhoz, hogy egy kijelentés bűncselekménynek minősüljön:

-
- (1) **Kontextus:** A kontextus különösen fontos, amikor felmérjük, hogy egyes kijelentések valószínűleg egy célcsoporttal szembeni megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra izgatnak-e, emellett közvetlenül kihathat a szándékra és/vagy az okozati összefüggésre is. A kontextus elemzésekor a beszéd létrejöttének és terjesztésének idején általános társadalmi politikai kontextusba kell helyezni a beszédet;
-
- (2) **Beszélő:** Figyelembe kell venni a beszélőnek a társadalomban betöltött pozícióját vagy státuszát, különösképpen az egyén vagy a szervezet pozícióját az előtt a közönség előtt, akihez szól a beszéd;
-
- (3) **Szándék:** Az egyezségokmány 20. cikke feltételezi a szándékot. A gondatlanság és hanyagság nem elegendőek ahhoz, hogy egy cselekedet az egyezségokmány 20. cikkét sértse, mert ez a cikk „hirdetésről” és „izgatásról” ír, nem pedig egyszerűen csak anyagok terjesztéséről vagy szétoztásáról. A cikk ebben az tekintetben megköveteli a háromoldalú viszonyt a beszéd alanya és tárgya, valamint a közönség között;
-
- (4) **Tartalom és forma:** A bíróság a tanácskozásakor fő szempontként kezeli a beszéd tartalmát, ugyanis ez az izgatás alapvetően fontos eleme. A tartalmi elemzés magában foglalhatja, hogy a beszéd milyen mértékben provokatív és közvetlen, mi a formája, stílusa, a beszédben alkalmazott érvek természete, vagy a felhozott érvek közötti egyensúly;
-
- (5) **A beszéd kiterjedése:** A kiterjedés olyan elemeket foglal magában, mint hogy az hány emberhez ér el, mennyire nyilvános, milyen a súlya és mekkora a közönség. Más tényezőket is figyelembe kell venni, például azt, hogy a beszéd nyilvános-e, milyen módon terjesztették, például egy darab röplapon, vagy a fősodratú médiában vagy az interneten, a gyakoriságát, a kommunikációk mennyiségét és kiterjedését, van-e a közönségnek lehetőség arra, hogy az uszításra reagálva cselekedjen, a nyilatkozatot (vagy a munkát) korlátozott környezetben terjesztették-e vagy a nyilvánosság előtt széles körben elérhetővé tették; és
-
- (6) **Valószínűség, beleértve a bekövetkezést:** Az izgatás a meghatározása szerint bűncselekményre felbujtás. Nem kell elkövetni az uszító beszédben hirdetett cselekedetet, hogy a beszéd bűncselekménynek minősüljön. Mindazonáltal azonosítani kell a sérelem bizonyos mértékű kockázatát. Ez azt jelenti, hogy a bíróságoknak el kell dönteniük, hogy észszerűen valószínű-e, hogy a beszéd sikeresen felbujtana tényleges cselekedetre egy célcsoporttal szembeni, és fel kell ismerni a közvetlen okozati összefüggést.

A rabati terv aggodalommal állapítja meg, hogy az egyezségokmány 20. cikkének küszöbét túllépő incidensek elkövetői ellen nem emelnek vádat és nem büntetik őket. Ezzel egy időben a homályos nemzeti jogszabályok, ítélkezési gyakorlatok és szabályzatok révén a kisebbségek tagjai tényleges üldöztetésnek vannak kitéve, ami dermesztő hatással van másokra. A politikai és vallási vezetőknek tartózkodniuk kell a gyűlöletre uszítástól, alapvetően fontos szerepük van abban, hogy határozottan és haladéktalanul felszólaljanak a gyűlöletbeszéd ellen, és világossá kell tenniük, hogy az erőszak sosem fogadható el a gyűlöletre való uszításra válaszul (ld. a [„Hit a jogokért” 18 kötelezettségvállalását](#)).